

Studieplan 2017/2018

Norsk som andrespråk for opplæring av voksne

Studiepoeng: 30

Studiets nivå og organisering

Norsk som andrespråk for opplæring av voksne tilbys i to varianter, en for studenter med mindre enn 30 studiepoeng norsk, og en for studenter med 30 studiepoeng eller mer. Norsk som andrespråk for opplæring av voksne, med norsk, er et deltidsstudium på bachelornivå med normert studietid på to semestre. Studiet omfatter to emner à 15 studiepoeng. Anslått arbeidsmengde for et deltidsstudium på 30 studiepoeng er 20 timer per uke. Det er mulig å søke opptak til emne 1 «Språk og språkutvikling i et andrespråksperspektiv» og avlegge eksamen i kun dette emnet. Emne 2 «Didaktiske perspektiver på norsk som andrespråk for voksne» forutsetter fullført emne 1 eller tilsvarende kunnskaper.

Bakgrunn for studiet

Økt globalisering fører til at stadig flere i det norske samfunnet har en annen språkbakgrunn enn norsk. Dette krever at samfunnet legger til rette for språkopplæring av voksne. I rapporten *Voksenlæreres kompetanse og kompetansebehov fra 2015*, presenterer VOX en kartlegging av kompetansen til lærere som underviser voksne i norsk som andrespråk. Her blir det dokumentert at en stor andel ikke har utdanning i norsk som andrespråk og/eller voksenpedagogikk. Hele 20 % har verken formell utdanning i norsk eller norsk som andrespråk. Disse forholdene er bakgrunnen for at regjeringen i stortingsmeldingen *Fra utenforskap til en ny sjanse* signaliserer at det vil komme kompetansekrav for undervisningen. Dette studiet skal utvikle studentenes forutsetninger for å drive opplæring for voksne, som ikke har norsk som førstespråk.

Læringsutbytte

En student med fullført studieprogram skal ha følgende totale læringsutbytte definert i

kunnskap, ferdigheter og generell kompetanse:

Kunnskap

Studenten

- har bred kunnskap om norsk språk i et kontrastivt perspektiv
- har kunnskap om flerspråklighet, andrespråklæring og voksnes tilegnelse av norsk som andrespråk
- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid innenfor innlærerspråk og didaktisk tilrettelegging av voksnes andrespråklæring på ulike arenaer, inkludert arbeidsliv

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglige kunnskaper til å planlegge, gjennomføre og evaluere begrunnede undervisningsopplegg for utvikling av voksnes andrespråksferdigheter
- kan anvende faglige kunnskaper til å analysere, vurdere og dokumentere voksnes andspråklæring
- kan samarbeide med miljøer, arbeidsliv og institusjoner på læringsstedet som en del av opplæringen

Generell kompetanse

Studenten

- kan bidra til en kunnskaps- og erfaringsbasert opplæring for voksne med norsk som andrespråk

Målgruppe

Studiet retter seg mot lærere i norskopplæring eller grunnskoleopplæring for voksne minoritetsspråklige, med minimum 30 studiepoeng i norsk.

Relevans for arbeidsliv og videre studier

Studiet er relevant for arbeid med norskundervisning og grunnskoleopplæring for voksne innvandrere, og det kan danne grunnlag for videre studier i norsk som andrespråk.

Opptakskrav og rangering

For å få opptak til studiet må studenten ha høyere utdanning tilsvarende en bachelorgrad med minimum 30 studiepoeng i norsk og arbeide med norskopplæring eller grunnskoleopplæring for voksne.

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen er hovedsakelig nettbasert med bruk av høgskolens e-læringsystem, inklusive datofestede nettseminarer med obligatorisk deltakelse. I tillegg er det fire obligatoriske samlinger i løpet av studieåret. Hver samling går over to dager på Høgskolen i Innlandet, studiested Hamar.

Vurderingsformer

Mappeeksamen og individuell skriftlig rapport med justerende muntlig eksamen.

Forskningsbasert undervisning

Undervisningen er basert på aktuell norsk og internasjonal forskning på relevante fagfelt.

Internasjonalisering

Gjennom studiet vil studentene bli gjort kjent med internasjonale perspektiver på andrespråklæring, blant annet gjennom faglitteratur skrevet av forskere som representerer internasjonale fagmiljøer.

Det er ikke aktuelt med utenlandsopphold i dette studiet.

Studiets oppbygging og innhold

Innhold og arbeidsmåter er i stor grad knyttet til studentenes arbeidsplass. Studentene arbeider individuelt, parvis og i grupper både på samlinger og på nettet, og inviteres til drøfting og deling av undervisningserfaringer. Sentralt i studiet er et individuelt prosjekt der studentene får erfaring med å fordype seg i et selvvalgt tema ved å planlegge og gjennomføre et utviklingsarbeid på egen arbeidsplass. Det gis veiledning av faglærer i tilknytning til prosjektet.

Emnetabell

Emnekode	Emnets navn	S.poeng	O/V *)	Studiepoeng pr. semester	
				S1(H)	S2(V)
NOAN3001	<u>Språk og språkutvikling i et andrespråkperspektiv</u>	15	O		15
NOAN3002	<u>Didaktiske perspektiver på norsk som andrespråk for voksne</u>	15	O	15	
Sum:				15	15

*) O - Obligatorisk emne, V - Valgbare emne

Emneoversikt

NOAN3001 Språk og språkutvikling i et andrespråksperspektiv

Emnekode: NOAN3001

Studiepoeng: 15

Semester

Høst

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Ingen spesielle krav.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Studenten

- har bred kunnskap om norsk språk i kontrastivt perspektiv
- har kunnskap om ulike teorier om andrespråklæring og flerspråklighet
- kjenner til forskning om karakteristiske trekk ved innlærerspråk
- har kunnskap om relevante voksenpedagogiske prinsipper og voksnes språklæring på ulike arenaer

Ferdigheter

Studenten

- kan beskrive og analysere norsk språk i kontrastivt perspektiv
- kan analysere muntlig og skriftlig innlærerspråk
- kan vurdere voksnes behov for språkkompetanse på ulike arenaer, inklusive arbeidslivet
- kan bruke kunnskap om norsk språk og språkforhold i Norge som grunnlag for utforming av undervisningsopplegg for ulike grupper av voksne som har norsk som andrespråk

Generell kompetanse

Studenten

- kan utveksle synspunkter og erfaringer innen fagområdet og bidra til en kunnskaps- og erfaringsbasert opplæring for voksne med norsk som andrespråk

Innhold

- Norsk språkstruktur (ordforråd, fonologi, morfologi og syntaks) i et kontrastivt perspektiv
- Språktypologi og språkslektskap
- Flerspråklighetsteori og Norge som flerspråklig samfunn
- Kognitive og sosiokulturelle teorier om voksnes andrespråklæring
- Analyse av muntlig og skriftlig innlærerspråk
- Voksenpedagogiske prinsipper for andrespråksopplæring
- Relevante forsknings- og utviklingsarbeider

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen går over ett semester og er i stor grad nettbasert med bruk av høgskolens e-læringssystem. Arbeidsformene er nettseminarer, nettprøver, og gruppearbeid på nett. I tillegg er det to samlinger over to dager hver med obligatorisk frammøte. Studentene skriver individuelle fagtekster med veiledning; to av disse fagtekstene videreutvikles etter veiledning og leveres som eksamen i emnet. Veiledningen vil i hovedsak foregå på nettet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan

avlegges

- Deltagelse på alle samlinger (minimum 80 % av undervisningen)
- Deltagelse på inntil fire nettseminarer som spesifisert i semesterplanen
- Inntil tre individuelle tester på samling eller nett
- Noen individuelle skriftlige fagtekster

Eksamen

Mappeeksamen. To individuelle skriftlige fagtekster, der det er gitt veiledning på utkast i løpet av semesteret, leveres i mappe. Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er laveste ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Det er ingen begrensninger på bruk av hjelpemidler under arbeidet med fagtekstene til eksamensmappen.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap

NOAN3002 Didaktiske perspektiver på norsk som andrespråk for voksne

Emnekode: NOAN3002

Studiepoeng: 15

Semester

Vår

Språk

Norsk

Krav til forkunnskaper

Gjennomført og bestått emne 1 "Språk og språkutvikling i et andrespråkperspektiv" eller tilsvarende kunnskaper.

Læringsutbytte

Ved bestått emne har studenten oppnådd følgende læringsutbytte:

Kunnskaper

Studenten

- har kunnskap om relevante læreplaner og om analoge og digitale læringsressurser for voksne som har norsk som andrespråk
- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid om voksnes lese- og skriveopplæring og utvikling av muntlig språk hos voksne med norsk som andrespråk
- kjenner til forsknings- og utviklingsarbeid om arbeidsrettet språkopplæring
- har kunnskap om vurdering av voksnes muntlige og skriftlige andrespråksferdigheter

Ferdigheter

Studenten

- kan gi faglig funderte analyser av relevante læreplaner og analoge og digitale læremidler for voksne, som har norsk som andrespråk
- kan legge fram begrunnede undervisningsopplegg for muntligopplæring for voksne med norsk som andrespråk, inkludert opplegg for utvikling av ord og begreper
- kan presentere begrunnede opplegg for lese- og skriveopplæring for voksne som har norsk som andrespråk, og gi hensiktsmessig tilbakemelding i ulike faser av opplæringen
- kan analysere og vurdere tester, kartleggingsprøver og andre vurderingsformer beregnet på voksne med norsk som andrespråk
- kan bruke kursdeltakernes morsmål som ressurs i norskopplæringen
- kan benytte IKT-verktøy i undervisning og legge til rette for utvikling av digitale ferdigheter hos voksne
- kan involvere miljøer, arbeidsliv og institusjoner på opplæringsstedet som en del av opplæringen

Generell kompetanse

Studenten

- kan bidra til utvikling av kunnskaps- og erfaringsbasert undervisning, muntlig og skriftlig, av voksne med norsk som andrespråk

Innhold

- Faghistorie, læreplaner og læremidler
- Utvikling av produktive og reseptive muntlige ferdigheter
- Utvikling av språklig bevissthet i en flerspråklig kontekst
- Grunnleggende og videre lesing og leseopplæring for voksne med norsk som andrespråk
- Skrivning og skriveopplæring for voksne med norsk som andrespråk
- Vurdering, testing og kartlegging av språkferdigheter
- Andrespråkspedagogiske perspektiver i forskjellige fag
- Sammenhenger mellom morsmålkompetanse og andrespråklæring

Arbeids- og undervisningsformer

Undervisningen går over ett semester og er i stor grad nettbasert med bruk av høgskolens e-læringssystem. I tillegg er det to samlinger over to dager hver med

obligatorisk frammøte. En viktig del av studiet er et praksisorientert utviklingsarbeid som prøver ut ny faglig og fagdidaktisk kunnskap på egen arbeidsplass. Studentene får individuell veiledning til prosjektet, og rapport fra prosjektet utgjør eksamen i emnet.

Obligatoriske krav som må være godkjent før eksamen kan avlegges

- Deltagelse på alle samlinger (minimum 80 % av undervisningen)
- Deltagelse på inntil fire nettseminarer som spesifisert i semesterplanen
- En fagtekst i form av en prosjektbeskrivelse knyttet til det praksisorienterte utviklingsarbeidet

Eksamen

Individuell skriftlig rapport fra det praksisorienterte utviklingsarbeidet, med justerende muntlig eksamen. Prestasjonen vurderes med graderte bokstavkarakterer fra A-F, der E er lavest ståkarakter.

Tillatte hjelpemidler til eksamen

Det er ingen begrensninger på bruk av hjelpemidler under arbeidet med den skriftlige rapporten fra det praksisorienterte utviklingsarbeidet. Til muntlig eksamen er det ikke tillatt med hjelpemidler.

Ansvarlig fakultet

Avdeling for lærerutdanning og naturvitenskap